WWW.IMMATERIEELERFGOED.BE - (ONLINE) BEVRAGING GEMEENSCHAPPEN

September 2017

KORTE INHOUD

1. WAT EN WAAROM

Dit rapport is het resultaat van een bevraging die werd uitgevoerd in de vorm van een digitale enquête, in het licht van de beleidsplanning van tapis plein vzw voor de ICE-organisatie. Enerzijds wil tapis plein in 2017 namelijk de krijtlijnen uittekenen voor een werking van de nieuwe organisatie 'die de werking opneemt voor het immaterieel cultureel erfgoed', in het kader van het nieuw cultureelerfgoeddecreet (2017). Daarnaast zal tapis plein in 2018, samen met de Vlaamse Overheid, aan een herwerking van de website en databank www.immaterieelerfgoed.be werken. De bevraging was bijgevolg tweeledig, vanuit deze twee doelstellingen.

Dit rapport bundelt de resultaten van 'Deel II: www.immaterieelerfgoed.be nu en in de toekomst'. Hierin stonden vragen centraal als 'W*elke verbeteringen zien ze voor dit digitaal platform vanuit hun ervaring? En wat zou www.immaterieelerfgoed.be in de toekomst volgens hen moeten aanbieden?*

2. HOE

De bevraging werd bezorgd aan de personen/organisaties die deel uitmaken van een erfgoedgemeenschap én reeds over een login beschikken voor de databank van immaterieelerfgoed.be. Op die manier konden dus in één beweging twee aspecten bevraagd worden: de bevraging peilde naar de noden binnen hun immaterieel-erfgoedwerking én naar hun ervaring met en visie op de werking van het digitaal platform www.immaterieelerfgoed.be.

De scope van de doelgroep is beperkt, maar hier werd bewust voor gekozen. In het kader van de beleidsplanningsperiode worden vanuit de cultureel erfgoedsector momenteel namelijk meerdere bevragingen naar gemeenschappen gericht vanuit meerdere partnerorganisaties (o.a. LECA, HET FIRMAMENT/RESONANT). Om overbevraging te beperken, werd de doelgroep van deze bevraging hierop afgestemd. De resultaten van de verschillende bevragingen zullen aanvullend zijn. Uiteraard worden deze gedeeld om zo tot een totaaloverzicht te komen. Deze bevraging geeft alvast een indicatie van de noden binnen een bepaald segment van de immaterieel-erfgoedgemeenschappen en hun visie op www.immaterieelerfgoed.be vanuit hun ervaring.

In totaal werden 92 personen of verenigingen aangeschreven. Van deze 92 zonden 22 respondenten een antwoord in op de bevraging, wat een reactiepercentage geeft van 24%. Dit percentage ligt helaas laag. Bijgevolg kunnen we de resultaten in dit rapport slechts als een indicatie beschouwen. Ze geven enige inhoudelijke richting, maar we kunnen er geen doorslaggevende conclusies uit trekken.

Op 3 personen na komen de respondenten uit erfgoedgemeenschappen die bij hun erfgoedzorg reeds ondersteuning genoten van een cultureel-erfgoedorganisatie. Ze zijn met andere woorden reeds vertrouwd met immaterieel erfgoed en borging. We kunnen hen algemeen situeren in de leerfases 'beginner' tot 'gevorderde'. De resultaten moeten ook in dit licht bekeken worden. De thematische linken met de verschillende domeinen van respondenten is vrij evenredig verdeeld. Twee komen uit de thematische hoek van domein 2 (podiumkunsten en muziek), acht van domein 3 (sociale praktijken, feesten en rituelen), vijf van domein 4 (natuur en universum), zes van domein 5 (ambachten) en drie hebben een link met 'sport en spel'.

RESULTATEN EN ANALYSE

DEEL II: WWW.IMMATERIEELERFGOED.BE NU EN IN DE TOEKOMST

Uit de bevraging komen volgende resultaten naar voren:

- De website blijkt voornamelijk bekend te worden via gesprekken met professionele erfgoedwerkers
- Het profiel van de website blijkt voor de overgrote meerderheid van de respondenten helder te zijn. De structuur en/of zoekfunctie van de website blijkt wel nog voor verbetering vatbaar.
- Het communicatief gebruik van de website scoort minder goed. Bijna de helft van de respondenten maakt geen gebruik van de website als communicatietool.
- De inventaris Vlaanderen (aanvraag of rapportering), bekendmaking van het erfgoed, visibiliteit en het documenteren van het erfgoed blijken de grootste drijfveren voor gemeenschappan om info in te voeren in de databank. De meeste respondenten passen na de initiële invoer echter nog weinig aan.
- Een derde van de respondenten ondervindt problemen met het werken met de databank. De andere respondenten vinden de toegankelijkheid, gebruiksvriendelijkhied, structuur en taal neutraal, goed tot uitstekend. De handleiding blijkt relevant als hulptool.
- Voor de respondenten zijn een overzicht van immaterieel erfgoed en meer informatie over het erfgoed belangrijke elementen die ze in de toekomst wensen terug te vinden op www.immaterieelerfgoed.be. Daarnaast willen ze er voornamelijk ook contactgegevens terugvinden en informatie over het beleid en bepaalde thema's.
- Visibiliteit geven aan immaterieel erfgoed, het brede publiek warm maken en info verzamelen over immaterieel erfgoed zien de respondenten als de belangrijkste acties vanuit immaterieelerfgoed.be in de toekomst.

CONCLUSIE

Op basis van deze bevraging kunnen we in functie van de toekomstige werking van www.immaterieelerfgoed.be tot enkele duidelijke aandachtspunten en werkingslijnen komen:

- De respondenten zien voor www.immaterieelerfgoed.be duidelijk een taak weggelegd om informatie over immaterieel erfgoed te verzamelen, de veelheid aan immaterieel erfgoed te tonen en het brede publiek warm te maken voor immaterieel erfgoed. Naast ook de Inventaris Vlaanderen, blijken deze aspecten bovendien de grootste drijfveren voor de gemeenschappen om hun eigen praktijk te documenteren in de databank.
- Daarnaast blijkt ook het aanbieden van informatie over het borgen van immaterieel erfgoed en ondersteuning daarbij tot de wensen te behoren.
- Op communicatief vlak ligt er duidelijk een uitdaging op tafel voor www.immaterieelerfgoed.be: de bekendheid van het platform blijkt nog niet groot en vooral via erfgoedprofessionals en via via in stand gehouden te worden. Daarnaast wordt immaterieelerfgoed.be weinig gebruikt door immaterieel erfgoedgemeenschappen voor hun eigen communicatie.
- De user experience moet geoptimaliseerd worden, zowel voor de website als de databank. Het terugvinden van informatie op de website blijkt niet vlot genoeg te gaan. Het bezoek aan de website blijkt dan ook laag te liggen. Daarnaast stelt het invoeren van informatie in de databank een groot deel van de gemeenschappen nog altijd voor uitdagingen. In de praktijk worden na de initiële invoer slechts door enkelen nog wijzigingen aangebracht of aanvullingen gedaan buiten de verplichte rapportering.

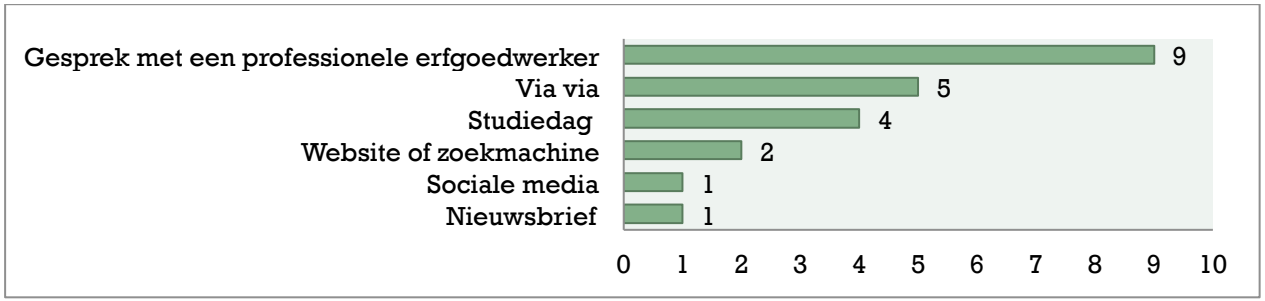
UITGEBREID RAPPORT

DEEL II : WWW.IMMATERIEELERFGOED.BE NU EN IN DE TOEKOMST

De website

VRAAG 1
Hoe heeft u immaterieelerfgoed.be leren kennen?

Resultaten

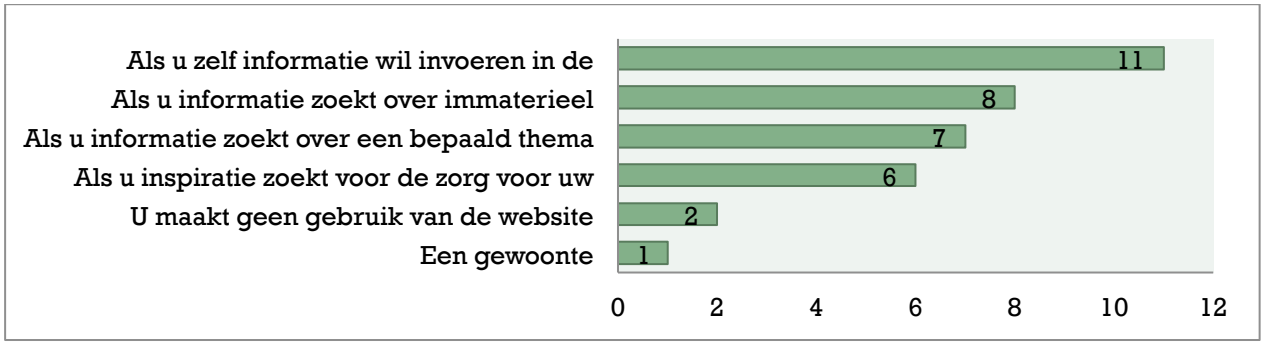
Analyse

De website blijkt voornamelijk bekend te worden via gesprekken met professionele erfgoedwerkers. De lage cijfers voor website, zoekmachines en sociale media kunnen velerlei redenen hebben. Enerzijds kan de mindere inzet hierop logischerwijs aan de oorsprong liggen, anderszijds kan ook een lagere digitale geletterdheid van de respondenten de reden zijn.

VRAAG 2

Wanneer bezoekt u immaterieelerfgoed.be?

Resultaten

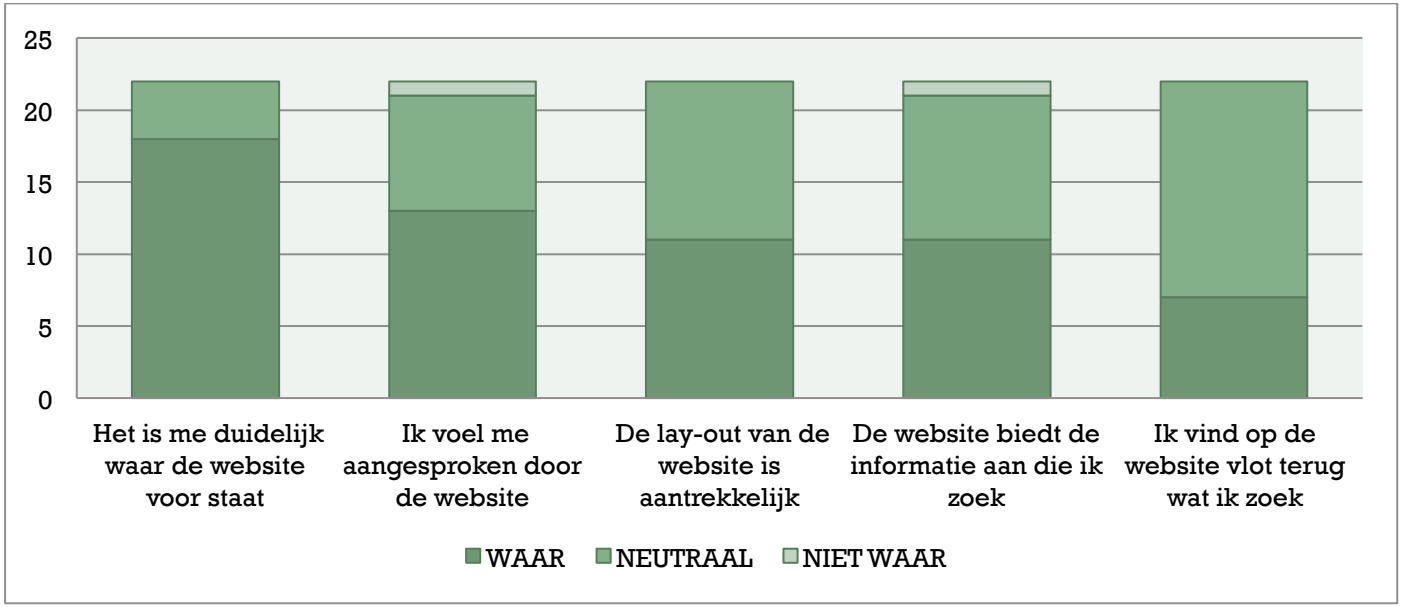
Analyse

Het geven van meerdere antwoorden op deze vraag was mogelijk. De antwoorden geven dus geen 'of – of' beeld, maar eerder een 'en-en'. We lezen in de antwoorden dat de website in totaal meer bezocht wordt voor het opzoeken van informatie (over immaterieel erfgoed, een bepaald thema en in mindere mate de zorg voor het erfgoed), dan voor het zelf invoeren van informatie in de databank.

VRAAG 3

Zijn volgende stellingen voor u waar, neutraal of niet waar?

Resultaten

Analyse

Het profiel van de website blijkt voor de overgrote meerderheid van de respondenten helder te zijn. Meer dan de helft voelt zich ook aangesproken door de website. De website blijkt bovendien voor bijna alle respondenten deels of helemaal de informatie te bevatten waar ze naar op zoek zijn. Uit de vele 'neutrale' antwoorden op de vijfde stelling blijkt de structuur en/of zoekfunctie van de website wel nog voor verbetering vatbaar.

VRAAG 4

Wilt u hier nog iets van feedback aan toevoegen?

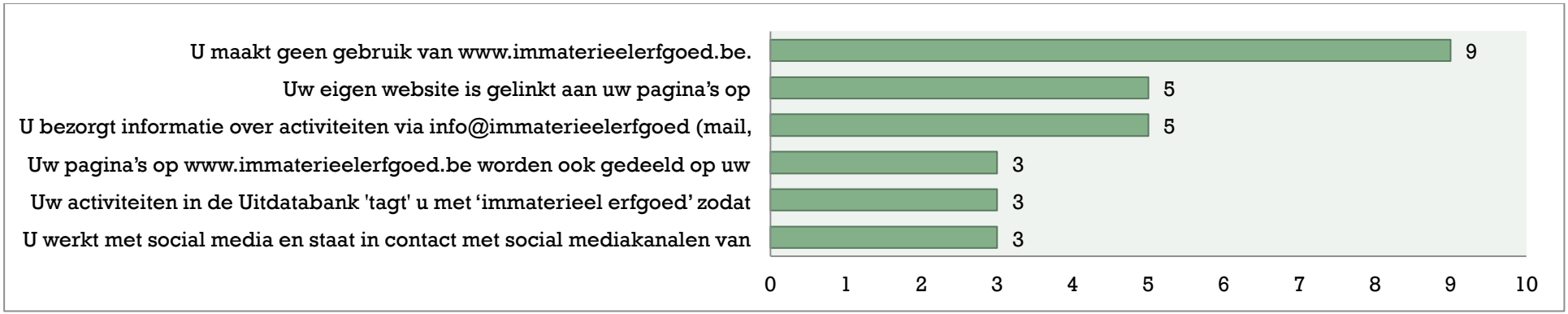
Resultaten

- ik ken de website niet zo goed, gebruik hem niet regelmatig
- Werk op dat vlak geregeld met de Erfgoedconsulente van MAS, Sofie De Ruyter
- Misschien een betere integratie/link naar en met sociale media?
- Top op heden geen bezoek aan de website en geen nood om dit te doen.

VRAAG 5

Maken u of uw vereniging gebruik van de website voor de eigen communicatie? Hoe?

Resultaten

Analyse

Uit onderstaande tabel blijkt dat het communicatief gebruik van de website minder goed scoort. Bijna de helft van de respondenten maakt geen gebruik van de website als communicatietool. Slechts 3 respondenten hebben hun pagina op www.immaterieelerfgoed.be ook vermeld op hun eigen website en slechts evenveel taggen hun activiteiten in de UitDatabank. Weinigen bezorgen ook informatie aan immaterieelerfgoed.be om mee communicatie te voeren. We kunnen hieruit concluderen dat de website door de gemeenschappen momenteel weinig ingezet wordt als communicatieve tool. Hier ligt duidelijk een uitdaging voor de toekomst.

VRAAG 6

Beantwoordt immaterieelerfgoed.be aan uw verwachtingen?

Vraag a

Als u iets kon wijzigen aan website of werking ervan, wat zou dit dan zijn?

Resultaten

- Eenvoudigere procedure:
    - eenvoudigere input van updates
    - Vereenvoudigen van de procedure om gegevens in te voeren
    - Makkelijker in databank achter de schermen
- Meer overzichtelijker maken
- Maken er geen gebruik van:
    - We maken er tot op heden geen gebruik van
    - Ik heb er nog niet genoeg mee gewerkt
- Hoop op een meer toegankelijke toekomst – minder cursussen, workshops meer direct contact vb. via mailing, briefwisseling enz.
- Is ok voor mij

Vraag b

Mist u iets op immaterieelerfgoed.be?

Resultaten

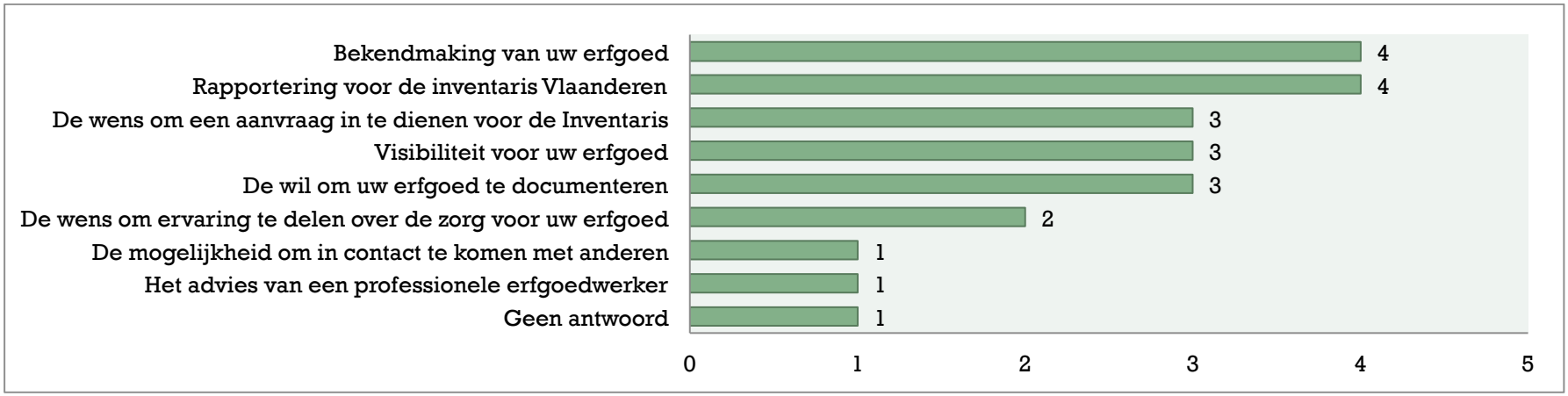
- Directe oplossingen voor problemen
- Zie hierboven, het lijkt me steeds gebonden aan workshops, vergaderingen, bijeenkomsten en geen directe aanspraak zoals bij onze lokale cultuurantenne of erfgoedconsulente
- Geen gebruik:
    - We maken er (tot op heden) geen gebruik van. Toekomst?
    - Ik heb er nog niet genoeg mee gewerkt
- Alleen van de krulbolsport staat er iets op. Geen enkele andere Vlaamse volkssport wordt vermeld

De databank

VRAAG 1

Wat overtuigde u om informatie in te voeren in de databank?

Resultaten

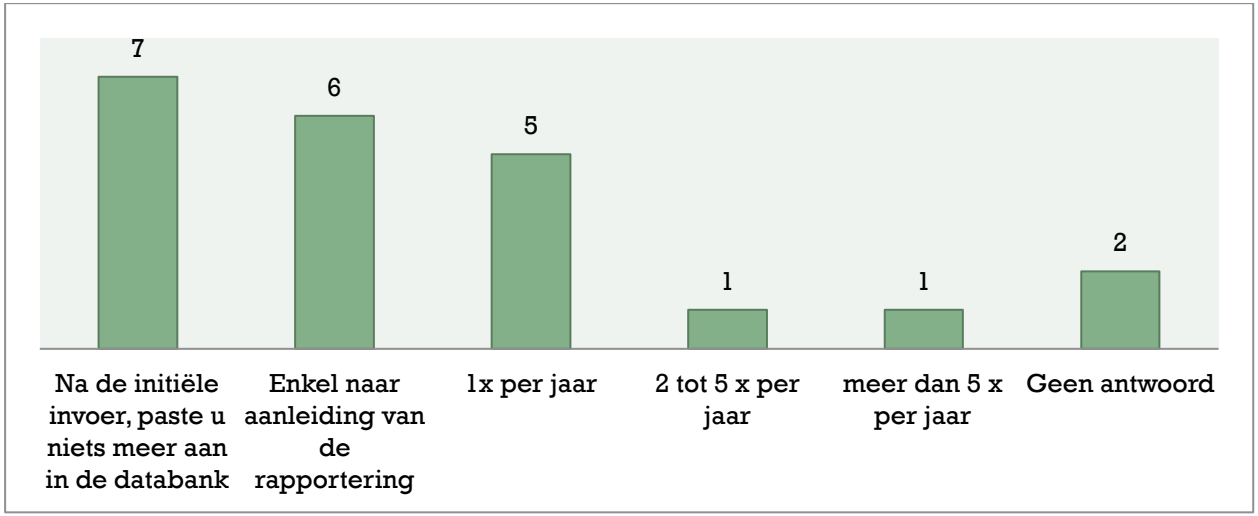
Analyse

Aan de respondenten werd gevraagd om uit het overzicht één antwoord uit te kiezen voor bovenstaande vraag. Een derde van de respondenten begon gebruik te maken van de databank in het teken van de Inventaris Vlaanderen (aanvraag of rapportering). Daarnaast blijken bekendmaking van het erfgoed, visibiliteit en het documenteren van het erfgoed stimulansen om het documenteren in de databank te starten.

VRAAG 2

Hoeveel maal per jaar past u informatie in de databank aan of voert u nieuwe gegevens in?

Resultaten

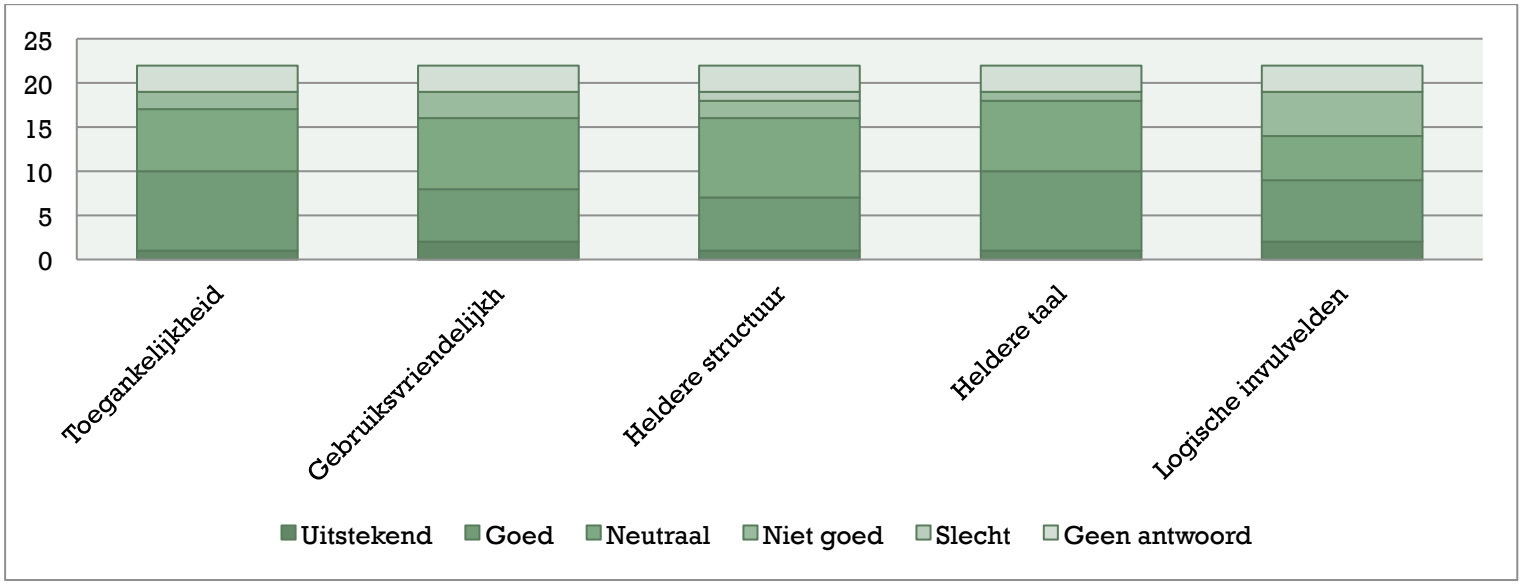
Analyse

Uit deze vraag blijkt echter dat er bij de meeste respondenten na de initiële invoer slechts nog weinig aangepast wordt. Als er al iets geactualiseerd wordt in de databank is dit meestal n.a.v. de verplichte rapportering. Slechts twee respondenten actualiseren meer dan 2x per jaar de informatie in de databank. Ook hieruit blijkt opnieuw dat het potentieel van de databank en website als communicatietool niet gezien en/of benut wordt. De tool toegankelijker en meer bruikbaar maken en gemeenschappen bewust maken van de mogelijkheden is een belangrijke uitdaging naar de toekomst.

VRAAG 3

Hoe scoort de databank volgens u op volgende aspecten?

Resultaten

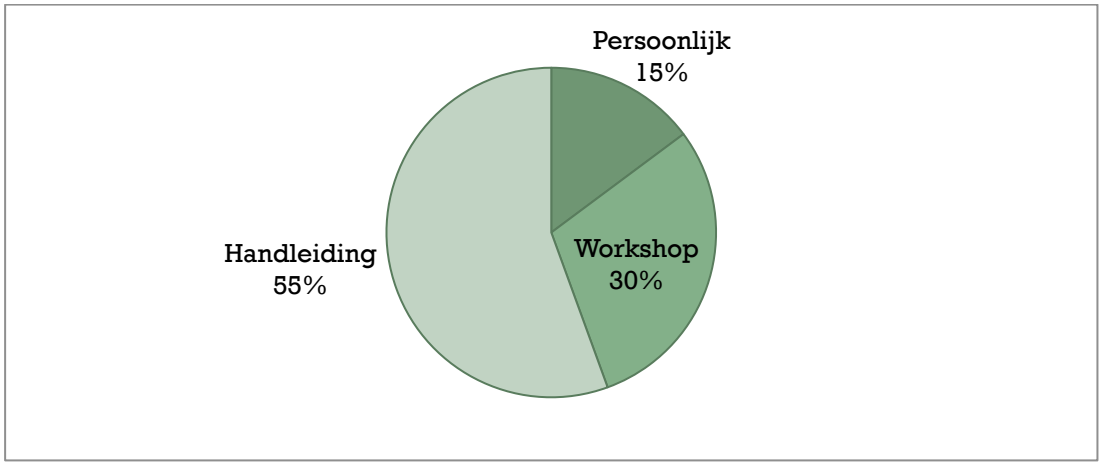
Analyse

De meningen over deze vraag zijn verdeeld. Voor ongeveer 2/3 van de respondenten is de toegankelijkheid, gebruiksvriendelijkhied, structuur en taal neutraal goed tot uitstekend. Over de invulvelden zijn de meningen echter minder positief. Daarnaast blijkt een derde van de respondenten wel problemen te ondervinden met het werken met de databank. Een indicatie dat deze aspecten van de databank toch voor een vrij groot deel van de immaterieel erfgoedgemeenschappen een uitdaging vormen. Iets waar naar de toekomst toe rekening mee dient gehouden te worden.

VRAAG 4

Op welke manier wenst u ondersteund te worden voor de invoer in de databank?

Resultaten

Analyse

Enigszins verrassend wenst meer dan de helft van de respondenten via een handleiding geholpen te worden voor het werken met de databank. Een persoonlijke aanpak wordt slechts door enkele gewenst. Een workshop blijkt slechts voor een derde van de respondenten de beste aanpak.

VRAAG 5

Als u iets kon wijzigen aan de databank, wat zou dat zijn?

Resultaten

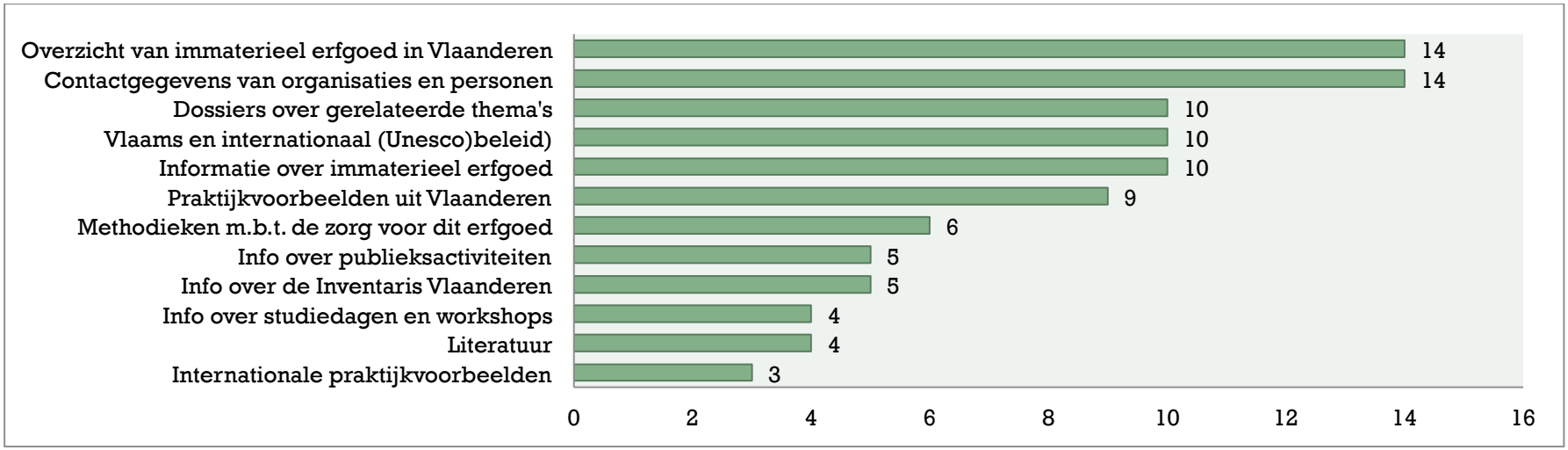
- Actualisering van het fotomateriaal
- Meer overzichtelijk maken / Gebruiksvriendelijke invoer van gegevens
- Geen uitgebreide tabellen, lijsten of bevraging maar eenvoudige inbrengmogelijkheden
- Naamgeving bijlagen, ingevoerde bijlage kunnen linken aan ipv opnieuw te moeten invoeren
- De lat wordt heel hoog gelegd voor aanmelding en vooral erkenning ICE
- Ik heb er niet genoeg mee gewerkt om daar een antwoord op te geven

WWW.IMMATERIEELERFGOED.BE in de toekomst

VRAAG 1

Waar bent u zelf soms naar op zoek en verwacht u in de toekomst te vinden op deze website?

Resultaten

Analyse

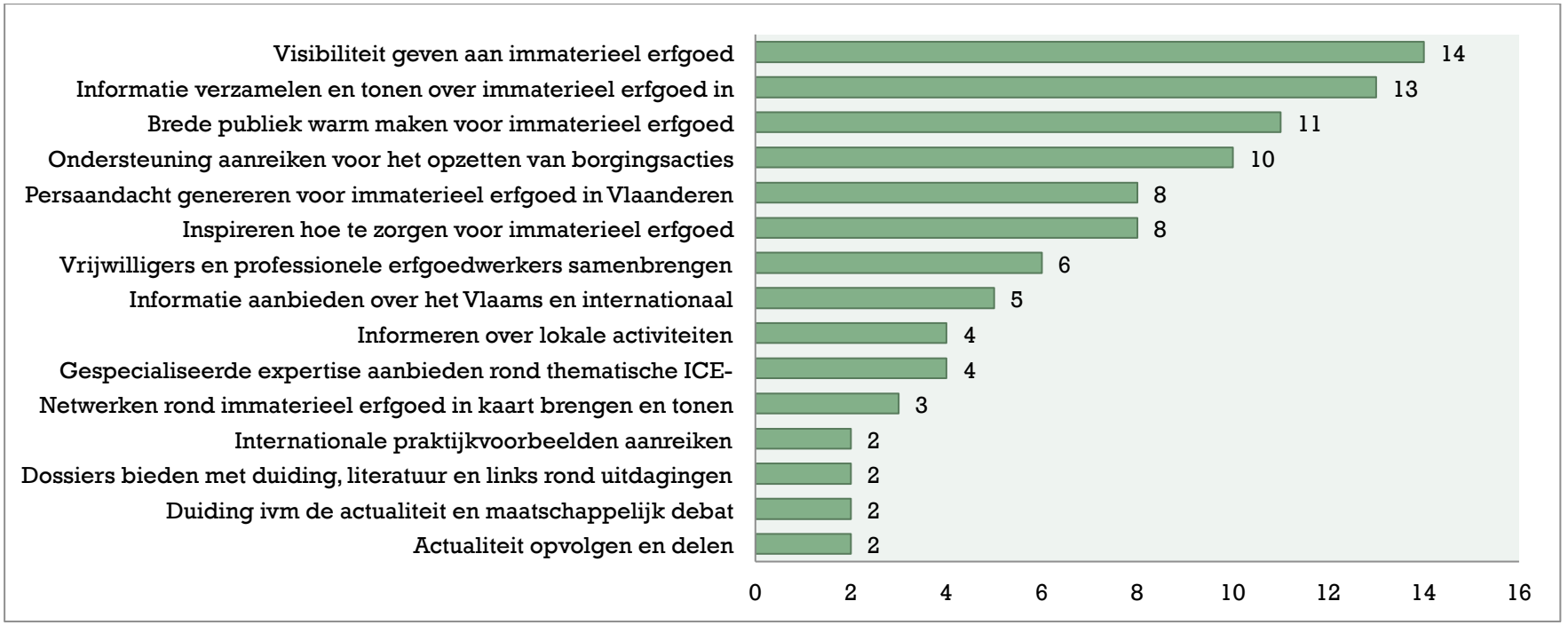
Voor immaterieel erfgoedgemeenschappen zijn een overzicht van immaterieel erfgoed en meer informatie over het erfgoed belangrijke elementen die ze wensen terug te vinden op www.immaterieelerfgoed.be. Daarnaast willen ze er voornamelijk ook contactgegevens terugvinden en informatie over het beleid en bepaalde thema's. Methodieken, praktijkvoorbeelden, literatuur en informatie over studiedagen en workshops is voor hen blijkbaar minder aan de orde.

Deze resultaten leren ons enerzijds dat de komende periode sterk ingezet moet worden op het verbreden van het immaterieel erfgoed in Vlaanderen dat in beeld komt op de website, willen we de website verder inzetten als hét Platform voor immaterieel erfgoed. Anderzijds blijft er een sensibiliserende taak weggelegd rond het borgen van immaterieel erfgoed en welke meerwaarde dit gemeenschappen kan bieden.

VRAAG 2

Waar moet www.immaterieelerfgoed.be in de toekomst volgens u dan voornamelijk op inzetten? (max. 5 per persoon)

Resultaten

Analyse

Ook uit deze antwoorden komt visibiliteit geven aan immaterieel erfgoed, het brede publiek warm maken en info verzamelen over immaterieel erfgoed als sterke factoren naar boven. Meer dan de helft van de respondenten plaats minstens één van deze drie acties in hun top 5 van waar immaterieelerfgoed.be op moet inzetten. De zorg voor immaterieel erfgoed blijkt het tweede grote aandachtspunt. Opvallend is evenzeer dat thematische info, literatuur, duiding bij actualiteit, internationale praktijkvoorbeelden voor de immaterieel erfgoedgemeenschappen als minder relevant beschouwd wordt.

ALGEMEEN BESLUIT

Op basis van deze bevraging kunnen we in functie van de toekomstige werking van www.immaterieelerfgoed.be tot enkele duidelijke aandachtspunten en werkingslijnen komen:

- De respondenten zien voor www.immaterieelerfgoed.be duidelijk een taak weggelegd om informatie over immaterieel erfgoed te verzamelen, de veelheid aan immaterieel erfgoed te tonen en het brede publiek warm te maken voor immaterieel erfgoed. Naast ook de Inventaris Vlaanderen, blijken deze aspecten bovendien de grootste drijfveren voor de gemeenschappen om hun eigen praktijk te documenteren in de databank.
- Daarnaast blijkt ook het aanbieden van informatie over het borgen van immaterieel erfgoed en ondersteuning daarbij tot de wensen te behoren.
- Op communicatief vlak ligt er duidelijk een uitdaging op tafel voor www.immaterieelerfgoed.be: de bekendheid van het platform blijkt nog niet groot en vooral via erfgoedprofessionals en via via in stand gehouden te worden. Daarnaast wordt immaterieelerfgoed.be weinig gebruikt door immaterieel erfgoedgemeenschappen voor hun eigen communicatie.
- De user experience moet geoptimaliseerd worden, zowel voor de website als de databank. Het terugvinden van informatie op de website blijkt niet vlot genoeg te gaan. Het bezoek aan de website blijkt dan ook laag te liggen. Daarnaast stelt het invoeren van informatie in de databank een groot deel van de gemeenschappen nog altijd voor uitdagingen. In de praktijk worden na de initiële invoer slechts door enkelen nog wijzigingen aangebracht of aanvullingen gedaan buiten de verplichte rapportering.